

Ànguelos Sikelianós (1884-1951)

Traduccions: Lucas Gonzalvo Valls

La consciència de la meva raça

Ilíada secreta (Atenes, 1915)

Oh fervor de la meva vetlla,
insomne Ilíada secreta!

Oh set de l'Herói,
peples rabents
com les ombres dels núvols a la primavera
davant la muntanya,
enfrent del seu cor fresc;

serenor ignorant,
com un àlber arrelat a la font,
gronxant-se a la brisa terral;

còlera més dolça
que la fragància del fum de la torxa
a l'aire lliure
en la seva profunda alenada!

(Oh oratge de l'aurora,
verda aroma del Pèlion
que a través dels narius esbatanats
al tendre paladar t'atures
i com un rierol cristal·lí
flueixes dins les meves entranyes!)

Els membres, en la rosada de la muntanya,
són més freds
que de matí la branca d'escorça tendra
del plataner!

Vet aquí:
la lleugeresa ha esdevingut carn
i es belluga la frescor dins el cor inflexible,
talment l'abella

que amb l'ala, bevent-ne,
fa onejar lleugerament
el gran ull de la font!

On és l'obstacle?
On, el combat feixuc?

El taló s'alegra de la terra,
fresc com un fruit auroral,
i el cos descansa
en la seva eterna
harmonia primaveral!

Tot és,
davant la teva virginitat intacta,
com molts cavalls
que, enjovats a l'avantguarda,
et disposes de sobte a governar!

Però, abans que el teu llarg fuet
provi de separar-los els caps,
que en la plàcida espera
els acosten l'un a l'altre, amoixant-se els colls,

i abans que el cos sencer,
alçat de terra d'un plegat,
se't dreci per damunt de totes les gropes
com per damunt d'una ona impetuosa,

la teva Victòria
ha fugit la primera,
dard invisible,
per damunt de tots els objectius!

Oh juvenesa nua de l'Herói,
ajaçada vora el Centaure mentre l'escolta,
com un home que a l'estiu,
darrera una roca,
s'abeura el cor i el cos
a la fontana de l'ombrada frescor!

Oh aflicció de l'Herói,
que, com un minyó

esguardant el sol en la posta
mentre li pren tot l'or eteri
del capvespre flamejant,
en la creació i en la seva pròpia ànima,
resta ferit
i ple de ràbia perquè Apol·lo
li ha robat la preuada joguina de l'alegria!

I, oh alegria inesperada,
en girar els ulls envers la mar oberta,
amb tota la seva ànima
lliurada al ball del mestral;
oh record profund de sa mare;
en la seva oïda el tornaveu dels Tritons invisibles;
vasta onada del capvespre,
cada cop més alta i turgent!

Així com el llebrer inestimable,
que en l'abrivada per caçar una cérvola,
no encerta l'objectiu per la seva pròpia rapidesa
i rellisca endavant sobre les seves pròpies ungles,
i lluita més contra el seu vigor que contra l'animal,
fins que, ajustant la carrera
amb marrades sobreres,

a la fi l'ateny
i, encamellant-s'hi tot d'una,
amb totes les dents clavades al bescoll,
li doblega el llom talment un arc,
així també tu
avantatjaves la vida
amb l'abrivada de la teva empenta,

abans d'estrènyer-la
sota el teu genoll indòmit,
encara tremolosa!

Oh ombra de l'Herói,
ha arribat una hora en la meva vida que,
com els aqueus, havent abatuda la Tròada,
amb el cor somort
com un aiguamoll,
indecisos,

alimentant llur ànima!
amb el consell ambigu d'Odisseu,

esperaven que els vents,
que ja no bufaven,
desfermessin els vaixells pel retorn,
i l'hostil Apol·lo
a la plana calmosa de l'Escamandre
enfront seu els encegava,
quan hi giraven els ulls
suplicants,

i ja s'havien tornat com el ramat
que en silenci, ací i allà, rostolla una terra eixorca,

vaig veure al voltant la meva terra
deserta, calmosa,
un aiguamoll,

i els homes,
talment cavalls,
amb les potes de davant lligades,
rostollant d'arrel
a la plana eixarreïda
l'herba minsa, amb petites passes,

mentre el dia al seu voltant
com negra cendra cau del cel!

Per a qui, la vida i la lluita?

Ací i allà, un renill
en la foscor,
oh fútil recordança en l'espina esberlada
i en el coll vinclat,
que no s'estava de recercar pastura,
tret
per un sobtat ensurt en veure
l'os que li travessa l'esquena;
i l'animal tornava a encorbar-se,
feixuc per furgar
com de costum, amb les dents
a la vista fins a les genives,

el magre aliment mort!

I el vent s'anava fent
cada cop més feixuc per la flaire de la carronya,
i aplegava esbarts de corbs
que, aterrant suaument sobre els cossos,

despullaven ràpidament,
així que hi queien, ganxuts i vells,
des de l'alba fins al vespre
els esquelets!

I de sobte,
oh presagi en l'aire,
oh flaire de sofre més forta que la podridura,
ofegant la podridura
en la gropada que es congria inesperada!

Oh espai dels cels,
més negre i rabent que l'oceà!

Oh llampecs que arreu es retorcen
de dalt a baix,
oh flaire de pedra foguera i d'acer
juntament enmig dels crits sobtats
que fendien el cel com un cristall;

focs als núvols, com sols ressorgents,
com un incendi eteri
que d'una banda crema lentament;

batecs de llamp
que il·luminen de soca-rel,
com l'or pur enlluernador,
d'un marge a l'altre
el camp, la mar i la muntanya!

I, finalment,
oh veu i flama
que ha colgat a pler el fulgor i el brogit,
oh daurada armadura,
oh crit enmig de la tempesta dels odres que es buiden!

Heroi a la recerca de sang,
defugint l'Hades per la set,

amb el corb d'Apol·lo al darrere,
grallant fins ofegar-se,
perquè tornis enrere entre les Ombres!

Oh, per què oferir a la teva còlera i virginitat pures
la sang del moltó negre
vessada damunt la fossa,
en baixar Odisseu a l'Hades
a preguntar als morts?

Oh Àguila daurada,
l'urpa de bronze de la teva llança
provava d'entrar com un llavi assedegat,
esmussant-se damunt la nova ferida,
dins la sang calenta,
que balla tota per l'amor a la vida
i damunt la carn fresca
resplendeix com la flor del magraner!

Perquè la teva llengua abrusada
era més rogent que una flor flamant,
i tot el seu desig s'humitejava
colpint d'un plegat
les dents resplendents,

tret de quan,
com un lleó rogent,
amb tota la teva sang talment un sol,
amb tot el pes lliurat a l'amor de la teva esclava,

senties el formidable batec del teu cor
damunt tot el teu cos
com un martell!

Òrfiques

La dansa de Píndar (Delfos, 1925)

Acull-me en el temps sacre,
a mi, profeta celebrat de les Pièrides!
Perquè en sentir que la remor de Castàlia,
vora les aigües de portes de bronze,
era òrfena d'homes, he vingut a ballar.

Píndar

En aquesta profunda albada, on sol,
damunt les roques eternes que estimo,
sento fluir les tremors de la muntanya
per la ment i les venes, en les profunditats
de la llum íntegra de la Memòria,
albiro tots els passos que han fortificat
la terra que trepitjo, amb l'anhel de l'Etern.

Mes, per damunt de tot i lluny, al fons
d'un silenci d'Elisi, et veig a Tu,
Píndar, quan sol, sense cap altre impuls
que la gràcia oculta que tocà
la Teva ment madura —un univers olímpic
curull de joia, amargor i saviesa—,
emprengueres la senda solitària,
una alba en què dormia encara Delfos,
entotsolat, i el batec de Castàlia,
com ara, davallava com el cant
d'una perdiu des de damunt les roques,
perquè hi dansassis, a un lloc orfe d'homes!